

รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถใน
การทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทรีศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

A Supervision Model through the Process of a Professional Learning
Community to Promote Classroom Action Research Competency at
Ban Poy Dern (Intarasueksa) School, under the Surin Primary
Educational Service Area Office 1

รจนา ทองประดับ

Rojana Thongpradup

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

Surin Primary Education Service Area Office 1

Corresponding author, E-mail: rojana753@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็น 2) สร้างรูปแบบการ
นิเทศ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบ และ 4) ประเมินรูปแบบการนิเทศ โดยใช้วิธีการดำเนินวิจัย
และพัฒนา 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดย 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และ
เอกสารที่เกี่ยวข้อง 2) สำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของครูจำนวน 10 คน 3) สันทนา
กลุ่มครูวิชาการ จำนวน 14 คน 4) สันทนากลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน โดยใช้แบบ
สรุปข้อมูล แบบบันทึกการประชุม และประเด็นสนทนากลุ่ม ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบ โดยการ
ออกแบบและยกร่างรูปแบบ ตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน
โดยใช้การสัมมนาผู้เชี่ยวชาญและแบบตรวจสอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบ โดยนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไป
ทดลองใช้กับครูโรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทรีศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุรินทร์ เขต 1 จำนวน 10 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง และประเมินความสามารถใน
การทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวม ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบในด้านปัจจัยนำเข้า
ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยครู รวม 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบ
ประเมิน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็น พบว่า (1) ครูมีความต้องการได้รับการ
สนับสนุนให้ทำวิจัยในชั้นเรียน และใช้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการ
พิจารณาความดีความชอบ (2) แนวทางการนิเทศเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ
ส่งเสริมพัฒนาครูผู้สอนให้ศึกษาวิเคราะห์วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้โดยใช้ระบบ
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC)

2. รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการนิเทศ การวัดและประเมินผล เงื่อนไขความสำเร็จ
3. ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า 1) ครูมีความสามารถในการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมมีความสามารถอยู่ในระดับดี และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศโดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการนิเทศ, กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้, การทำวิจัยในชั้นเรียน

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the necessary fundamental information, 2) to develop a supervisory model, 3) to examine the results of implementing the model, and 4) to evaluate the supervisory model. The research employed a Research and Development (R&D) methodology consisting of four phases: Phase 1: Studying Fundamental Information. This phase involved: 1) Reviewing concepts, theories, and relevant literature, 2) Surveying the problems and needs of 10 teachers, 3) Conducting a focus group discussion with 14 academic teachers, and 4) Holding a focus group discussion with 7 school administrators. The tools used included data summary forms, meeting records, and discussion guidelines. Phase 2: Developing the Supervisory Model. The model was designed and drafted, then validated for its relevance and consistency by 7 experts through expert-based seminars and evaluation checklists. Data were analyzed using mean and standard deviation. Phase 3: Implementation of the Model. The developed supervisory model was implemented with 10 teachers from Ban Poy Dern School (Intharasueksa), under the Office of Surin Primary Educational Service Area 1. Participants were selected through purposive sampling. Their overall classroom research competencies were assessed. Phase 4: Evaluation of the Model. The model was evaluated in terms of input factors, processes, and outputs by 10 participating teachers. Research instruments included evaluation forms. Data analysis was conducted using mean and standard deviation.

The research result found that:

1. Fundamental Information Study revealed that: 1) Teachers desired support in conducting classroom research and wished to use their research outcomes as part of performance appraisals. 2) The supervisory approach to promote classroom research should involve developing teachers to analyze and conduct research aimed at improving learning quality through a Professional Learning Community (PLC) system.

2. The developed supervisory model based on the PLC process comprised six components: Principles, Objectives, Content, Supervisory process, Measurement and evaluation, and Success conditions.

3. Results from the model implementation showed that teachers demonstrated good competence in conducting classroom research, with performance significantly above the 75% benchmark.

4. Model evaluation results indicated that the overall opinion of the teachers toward the supervisory model was at the highest level.

Keywords: Supervision Model, Professional Learning Community, Classroom Action Research

1. บทนำ

เนื่องจากวิชาชีพครูเป็นงานของการพัฒนาตนและพัฒนางาน ครูต้องมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และความสามารถเต็มตามศักยภาพ ซึ่งต้องอาศัยเทคนิควิธีการเรียนรู้ ในรูปแบบที่หลากหลาย และครูมีบทบาทเป็นครุนักวิจัย (Teacher Researcher) ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้หรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสม สอดคล้องกับธรรมชาติและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2556, หน้า 2) โดยหน่วยงานทางการศึกษาได้กำหนดนโยบายการส่งเสริมและพัฒนาครูให้เป็นนักวิจัยหรือใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ปัญหาการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างชัดเจน ดังจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับที่แก้ไข พ.ศ. 2545 ในมาตรา 30 ได้ระบุว่า “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ครูสอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา” และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนร้อยละ 100 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้กำหนดสาระความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู โดยครูต้องมียุทธศาสตร์ความรู้เรื่อง การวิจัยทางการศึกษา และสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2563) และมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีจุดเน้นที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง รวมทั้งการตรวจสอบและประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ โดยประเมินผู้เรียนจากสภาพจริง มีขั้นตอนตรวจสอบและประเมินอย่างเป็นระบบ ใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมาย และการจัดการเรียนการสอน นักเรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมี

ส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ตลอดจนให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และผู้เรียนนำไปใช้พัฒนาตนเอง (กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561, 2561, หน้า 39)

แนวคิดการนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เป็นการรวมกลุ่มกันของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมาร่วมวางแผน ร่วมทำ ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งแนะและสะท้อนผลการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน กระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน และการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน โดยหลักการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อสร้างให้โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ คือ ร่วมกันพัฒนาให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้โดยมีผลการเรียนรู้ในระดับที่สูง โรงเรียนและชั้นเรียนเป็นพื้นที่สาธารณะเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันของทุกคน การร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย การทำงานร่วมกันแบบร่วมมือรวมพลัง การชี้แนะให้ความรู้ และการสะท้อนคิดทำให้ครูเกิดการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (DuFour, & Eaker, 2008) การนำแนวคิดการนิเทศโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นการพัฒนาความรู้ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ครู กล่าวคือ เป็นการส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนตั้งแต่ขั้นตอนการค้นหาคำถามและกำหนดปัญหาการวิจัย การออกแบบและสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาวิจัย วิจัยดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล สรุปและรายงานการวิจัย เผยแพร่ผลการวิจัยในชั้นเรียน และการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน นอกจากนี้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทำให้ผู้สอนมีความรู้ในสิ่งที่สอน ได้รับการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนสมรรถนะอื่น ๆ ส่งผลไปยังคุณภาพของผู้เรียน คือ ความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทักษะและสมรรถนะด้านต่าง ๆ ตามที่กลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้นำมาเป็นประเด็นการเรียนรู้และพัฒนาของกลุ่ม (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา, 2562, หน้า 12)

จากแนวทางการพัฒนาครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนแนวคิดการนิเทศ โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการสถานศึกษาและมิบทบาทในการนิเทศครูผู้สอน จึงได้ตระหนักและเห็นความสำคัญในการพัฒนาครู ช่วยเหลือส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสามารถดำเนินการไปพร้อมกับการจัดการเรียนการสอนของครู และเป็นการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในชั้นเรียนของตนเอง และเป็นการร่วมกันพัฒนาผู้เรียนทั้งโรงเรียนที่ทุกคนมีส่วนร่วมเพื่อแก้ปัญหาในลักษณะองค์รวม จึงมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปวยเต็น (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เพื่อให้ครูใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
2. เพื่อสร้างรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1
4. เพื่อประเมินรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการดำเนินการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) เพื่อการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยศึกษาใน 4 ประเด็น ดังนี้

1. องค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยศึกษาจากศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลด้านเอกสาร ได้แก่ แนวคิดการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การวิจัยในชั้นเรียน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้วยแบบสรุปข้อมูล แล้ววิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล
2. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จากประชุมครูโรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) จำนวน 10 คน แล้ววิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล

3. ศึกษาสภาพการนิเทศเพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน ในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเมืองสุรินทร์ 2 จังหวัดสุรินทร์ ด้วยการสนทนากลุ่มครูวิชาการในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาแบบบูรณาการเมืองสุรินทร์ 2 จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 14 คน แล้ววิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล

4. ศึกษาแนวทางการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้วยการสนทนากลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาแบบบูรณาการ แล้ววิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ดังนี้

1. ออกแบบและยกร่างรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จากแหล่งข้อมูลด้านเอกสาร ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในชั้นศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

2. ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบฯ จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน โดยใช้แบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลจากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบฯ จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน โดยใช้แบบตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลจากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. ทดลองนำร่องเพื่อประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบกับครูโรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) จำนวน 10 คน โดยใช้แบบสังเกต แล้ววิเคราะห์เนื้อหาและสรุปข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ใน 3 ประเด็น คือ 1) ความสามารถในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน 2) ความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน 3) สรุปข้อมูลสะท้อนผลการส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวม โดยการนำรูปแบบฯ ที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับครูโรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง ด้วยแบบประเมิน 3 แบบ ได้แก่

1. แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน
2. แบบประเมินความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน
3. แบบสรุปข้อมูลสะท้อนผลการส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวม

แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลจาก ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ใช้ t-test for one sample

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 เลือกประเมิน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ดำเนินการโดย 1) การประชุมครูเพื่อชี้แจงในประเด็นต่าง ๆ การประเมินรูปแบบฯ 2) ขอความร่วมมือประเมินรูปแบบฯ พร้อมให้ข้อเสนอแนะ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ครูโรงเรียนบ้านปอยเดิน(อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 10 คน ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจง แล้วประเมินด้วยแบบประเมินรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัย ในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 แล้ววิเคราะห์ข้อมูลจากค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสรุปข้อมูล

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ดังนี้

1. ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ทำให้ได้องค์ประกอบของรูปแบบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการนิเทศ การวัดและประเมินผล เงื่อนไขความสำเร็จ เนื้อหาที่นำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ประกอบด้วย 1) กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน 5 ขั้นตอน ได้แก่ ค้นหาสาเหตุปัญหา และกำหนดปัญหาการวิจัย ออกแบบและสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาวิจัย วิธีดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล สรุปและรายงานการวิจัย เผยแพร่ผลการวิจัยในชั้นเรียน และ 2) การเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน ได้แก่ การเขียนรายงานการวิจัยฉบับย่อ และการเขียนรายงานการวิจัยฉบับเต็ม และมีแนวทาง การพัฒนาครู คือ การนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้

2. ผลการประชุมเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า การสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน และใช้ผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบ มีแนวทางคือ กำหนดนโยบายด้านการวิจัยที่ชัดเจน สร้างความตระหนักและความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ลงมือปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยในระหว่างกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้ความช่วยเหลือ คำแนะนำปรึกษา และร่วมกันสะท้อนผลเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา นิเทศติดตาม ผลการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนของครูอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้ครูทำผลงานประกวดในระดับต่าง ๆ

3. ผลการสนทนากลุ่มครูวิชาการเกี่ยวกับสภาพการณ์เทศเพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียน พบว่า แนวทางการนิเทศเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ ส่งเสริมพัฒนาครูผู้สอนให้ศึกษาวิเคราะห์วิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ โดยใช้ระบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการวางแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนเป็นผู้นิเทศและได้รับการนิเทศมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และนำเสนอข้อเสนอแนะเพื่อ การปรับปรุงระบบการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

4. ผลการสนทนากลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับแนวทางการนิเทศโดยกระบวนการ ชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ควรมีการสร้าง ความเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ สำรวจสภาพปัญหาและความต้องการ วางแผนและกำหนดเป้าหมายการนิเทศอย่างชัดเจน มีกระบวนการนิเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกคนให้การชี้แนะอย่างสร้างสรรค์ วัดและประเมินผลตามตามสภาพจริง สะท้อนผลเพื่อการปรับปรุงแก้ไข และส่งเสริมการเผยแพร่งานวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา

4.2 รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการนิเทศ การวัดและประเมินผล เงื่อนไขความสำเร็จ โดยมีกระบวนการนิเทศ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นสร้างทีมและกำหนดข้อตกลงร่วมกัน 2) ขั้นวางแผนการนิเทศ 3) ขั้นร่วมปฏิบัติการนิเทศ 4) ขั้นเปิดรับการชี้แนะการทำวิจัยในชั้นเรียน 5) ขั้นสะท้อนผลการนิเทศร่วมกัน และ 6) ขั้นเผยแพร่สู่สาธารณะและสร้างเครือข่าย ซึ่งโดยรวมรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา)

รายการ	n = 5		ระดับ ความสอดคล้อง
	$\bar{x}$	S.D.	
หลักการ			
1. หลักการของรูปแบบสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ	4.57	0.53	มากที่สุด
2. หลักการของรูปแบบมีความถูกต้องในการนำไปใช้ในรูปแบบ	4.71	0.49	มากที่สุด
วัตถุประสงค์			
3. วัตถุประสงค์ของรูปแบบสอดคล้องกับหลักการของรูปแบบ	4.57	0.53	มากที่สุด
4. วัตถุประสงค์ของรูปแบบครอบคลุมประเด็นที่ต้องการพัฒนาครู	5.00	0.00	มากที่สุด
เนื้อหา			
5. เนื้อหาของรูปแบบสอดคล้องกับหลักการของรูปแบบ	4.71	0.49	มากที่สุด
6. เนื้อหาของรูปแบบตอบสนองวัตถุประสงค์ของรูปแบบ	5.00	0.00	มากที่สุด
กระบวนการนิเทศ			
7. กระบวนการของรูปแบบสอดคล้องกับหลักการของรูปแบบ	4.57	0.53	มากที่สุด

รายการ	n = 5		ระดับ
	$\bar{x}$	S.D.	ความสอดคล้อง
8. กระบวนการของรูปแบบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.71	0.49	มากที่สุด
9. กระบวนการของรูปแบบสอดคล้องกับเนื้อหาของรูปแบบ	4.86	0.38	มากที่สุด
10. กระบวนการและวิธีการดำเนินการของรูปแบบมีความเหมาะสมสำหรับส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู	4.71	0.49	มากที่สุด
การวัดและประเมินผล			
11. การวัดและประเมินผลตอบสนองหลักการของรูปแบบ	4.43	0.53	มาก
12. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.86	0.38	มากที่สุด
13. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาสาระของรูปแบบ	5.00	0.00	มากที่สุด
14. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับกระบวนการนิเทศ	4.71	0.49	มากที่สุด
เงื่อนไขความสำเร็จ			
15. เงื่อนไขการนำไปใช้มีความเหมาะสมและส่งผลต่อความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้	4.71	0.49	มากที่สุด
16. เงื่อนไขการนำไปใช้มีเพียงพอต่อความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้	4.57	0.53	มากที่สุด
17. ความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบทุก ๆ ส่วนเมื่อพิจารณาโดยรวม	4.71	0.49	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.73	0.32	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 มีความสอดคล้องกับอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.73$, $S.D.=0.32$)

4.3 ผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผลจากการนำรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) ไปใช้กับครูโรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 10 คน โดยรวมมีความสามารถอยู่ในระดับดี (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 101.87) โดยมีผู้นิเทศ จำนวน 4 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการ ครูวิชาการ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้วยการประเมินอย่างเป็นอิสระจากกัน และครูประเมินตนเอง ผลการประเมินการส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ความสามารถในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน 2) ความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน และ 3) สรุปข้อมูลสะท้อนผลการส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวม มีรายละเอียดตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความสามารถในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ของครูโรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

ครู คนที่	ผู้นิเทศ						ครูประเมินตนเอง				โดยรวม		
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คะแนน เฉลี่ย	ระดับ คุณภาพ	การผ่าน เกณฑ์ ประเมิน	คะแนน	ระดับ คุณภาพ	การผ่าน เกณฑ์ ประเมิน	คะแนน	ระดับ คุณภาพ	การผ่าน เกณฑ์ ประเมิน
1	89	89	87	88	88.25	ดี	ไม่ผ่าน	89	ดี	ไม่ผ่าน	88.4	ดี	ไม่ผ่าน
2	107	105	101	108	105.25	ดี	ผ่าน	105	ดี	ผ่าน	105.2	ดี	ผ่าน
3	98	97	97	98	97.5	ดี	ผ่าน	102	ดี	ผ่าน	98.4	ดี	ผ่าน
4	101	97	99	96	98.25	ดี	ผ่าน	95	ดี	ผ่าน	97.6	ดี	ผ่าน
5	98	98	100	97	98.25	ดี	ผ่าน	103	ดี	ผ่าน	99.2	ดี	ผ่าน
6	98	99	100	102	99.75	ดี	ผ่าน	92	ดี	ผ่าน	98.2	ดี	ผ่าน
7	89	94	97	98	94.5	ดี	ผ่าน	90	ดี	ไม่ผ่าน	93.6	ดี	ผ่าน
8	90	98	95	97	95	ดี	ผ่าน	100	ดี	ผ่าน	96	ดี	ผ่าน
9	103	104	104	106	104.25	ดี	ผ่าน	105	ดี	ผ่าน	104.4	ดี	ผ่าน
10	109	105	110	108	108	ดี	ผ่าน	101	ดี	ผ่าน	106.6	ดี	ผ่าน

จากตารางที่ 2 ครูโรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 มีความสามารถในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมมีความสามารถอยู่ในระดับดี (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 101.87) เมื่อพิจารณาคะแนนประเมินจากผู้นิเทศทั้ง 4 คน พบว่า ผู้นิเทศมีความเห็นว่าครูมีความสามารถในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับดี (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 101.44) และครูประเมินตนเอง พบว่า มีความสามารถในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับดี (คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 103.58) เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเป็นรายบุคคลจากผลการประเมินของผู้นิเทศพบว่า ครูมีความสามารถในระดับดีเยี่ยม จำนวน 1 คน และครูมีความสามารถในระดับดี จำนวน 9 คน เมื่อทำการเปรียบเทียบผลการประเมินความสามารถในการปฏิบัติ ตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนจากผู้นิเทศโดยกำหนดเกณฑ์ผ่านประเมิน คือ ครูมีความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 (คะแนน 92 ขึ้นไป) ถือว่าผ่านเกณฑ์ พบว่า มีครูจำนวน 9 คนที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน และครูจำนวน 1 คน ที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

4.4 ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการและครูโรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 โดยรวม

รายการ	n = 10		ระดับความคิดเห็น
	$\bar{x}$	S.D.	
ด้านปัจจัยนำเข้า	4.60	0.28	มากที่สุด
ด้านกระบวนการ	4.56	0.24	มากที่สุด
ด้านผลผลิต	4.60	0.20	มากที่สุด
เฉลี่ย	4.58	0.20	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และครูโรงเรียนบ้านปอยเดิน(อินทศึกษา) โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.20) โดยทุกด้าน ที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านผลผลิต ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.20) ด้านปัจจัยนำเข้า ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.282) และด้านกระบวนการ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.24) ตามลำดับ

5. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

5.1 จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐาน พบว่า ครูมีความต้องการได้รับการสนับสนุนในการทำวิจัยในชั้นเรียน และประสงค์ให้ผลงานวิจัยดังกล่าวนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบ แนวทางการนิเทศเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ควรดำเนินการ ได้แก่ ส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้มีความสามารถในการศึกษาวิเคราะห์และวิจัย เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ โดยใช้ระบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดทำแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบ กำหนดนโยบายด้านการวิจัยที่ชัดเจน พร้อมทั้งสร้างความตระหนัก ความรู้ และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูลงมือปฏิบัติจริง เพื่อสร้างประสบการณ์ตรงในการทำวิจัย โดยในระหว่างการศึกษาปฏิบัติ ควรมีการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแลกเปลี่ยนสะท้อนผลร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนา นิเทศและติดตามผลการดำเนินงานวิจัยของครูอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งสนับสนุนให้ครูจัดทำผลงานเพื่อเข้าประกวดในระดับต่าง ๆ การศึกษาข้อมูลพื้นฐานดังกล่าว ทำให้สามารถมองเห็นปัญหา อุปสรรค และความต้องการของครูที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยในชั้นเรียน รวมถึงสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนที่ครูประสบจากการปฏิบัติที่ผ่านมา สารสนเทศที่ได้จึงถูกนำมาใช้ในการออกแบบและพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ซึ่งถือเป็นนวัตกรรมที่ตอบสนอง

ความต้องการของครูได้อย่างแท้จริงแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ รัตนะ บัวสนธ์ (2563, หน้า 1-3) ที่ระบุว่า การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเป็นการศึกษาผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา และการสำรวจความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้แก้ไขและพัฒนาการปฏิบัติงาน โดยสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง การสำรวจความคิดเห็น การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ หรือการสนทนากลุ่มทั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศราวุฒิ ศรีสุขใจ (2559) ที่พบว่า ทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศยังขาดความรู้ความเข้าใจ ต้องการการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย และคาดหวังให้ผู้บริหารมีความจริงจังในการนิเทศ

5.2 รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 รูปแบบการนิเทศนี้ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการนิเทศ 5) การวัดและประเมินผล 6) เงื่อนไขความสำเร็จโดยมีกระบวนการนิเทศ 6 ขั้นตอน คือ (1) การสร้างทีมและกำหนดข้อตกลงร่วมกัน (2) การวางแผนการนิเทศ (3) การร่วมปฏิบัติการนิเทศ (4) การเปิดรับการชี้แนะการทำวิจัยในชั้นเรียน (5) การสะท้อนผลการนิเทศร่วมกัน (6) การเผยแพร่สู่สาธารณะและสร้างเครือข่าย ผลการตรวจสอบพบว่า รูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด พัฒนาขึ้นโดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลง ทฤษฎีภาวะผู้นำ ทฤษฎีแรงจูงใจ ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ และทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (วิชรา เล่าเรียนดี, 2554) รูปแบบนี้มุ่งเน้นการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยมีการพึ่งพาและเกื้อกูลกัน ใช้การปรึกษาหารืออย่างใกล้ชิด การตรวจสอบผลงาน การปฏิสัมพันธ์ และการทำงานเป็นทีมตั้งแต่การวิเคราะห์หาสาเหตุ การวางแผน การปฏิบัติ การกำกับดูแล และการประเมินผล ทั้งนี้ยังยึดหลักการของ “ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” ที่เน้นวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ผู้บริหารและครูทำงานเคียงข้างกัน รับผิดชอบต่อผู้เรียนทุกคน และเปิดโรงเรียนให้เป็นพื้นที่สาธารณะสำหรับการเรียนรู้ร่วมกัน (DuFour & Eaker, 2008) จุดเด่นของกระบวนการนิเทศ คือ การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูในทุกขั้นตอน โดยเฉพาะในระยยะปฏิบัติการนิเทศ ได้แก่ ขั้นร่วมปฏิบัติการนิเทศ ขั้นเปิดรับการชี้แนะ และขั้นสะท้อนผลการนิเทศ ซึ่งผู้บริหารในฐานะผู้นิเทศและครูในฐานะผู้รับการนิเทศได้ร่วมกันสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และทักษะด้านการวิจัยในชั้นเรียน ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเขียนรายงานวิจัย การถอดบทเรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญอย่างสร้างสรรค์ รูปแบบนี้ได้รับการตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน และได้ทดลองนำร่องกับครู ก่อนปรับปรุงแก้ไขจนได้รูปแบบที่มีความเป็นไปได้และเหมาะสมในระดับมากที่สุด ผลการพัฒนาและการทดสอบสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา เช่น ชาศรียา ชายเกลี้ยง, วิรวรรณ จงจิตรศิริจิรกาล และปรีชา สามัคคี (2562) ที่พัฒนารูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการวิจัยของครูพบว่ามี 6 องค์ประกอบ และ 6 ขั้นตอนหลัก นัยนา ฉายวงศ์ (2560) ที่เสนอรูปแบบการนิเทศ 5

องค์ประกอบ และ 4 ขั้นตอนหลัก และยังสอดคล้องกับ นิรันดร กากแก้ว, สุบัน มุขระโกษา และสุนทร ฌมารัตน์ (2560) ที่พัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยมี 5 องค์ประกอบหลัก และมีความเป็นไปได้ในระดับมาก กล่าวโดยสรุป รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนี้ เป็นนวัตกรรมที่ตอบสนองต่อการพัฒนาครูผู้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในทางปฏิบัติจริงในโรงเรียน

5.3 ผลการใช้รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 พบว่า ครูมีความสามารถในการปฏิบัติตามกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนในระดับ ดี และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ครูมีความสามารถในการเขียนรายงานวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับ ดี และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อสรุปผลโดยรวม ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการทำวิจัยและมีผลงานทางวิชาการ ได้แก่ รายงานการวิจัยฉบับย่อหรือฉบับเต็ม อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ควรพัฒนาคือ โรงเรียนควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งผลักดันให้การวิจัยในชั้นเรียนเป็น นโยบายหลักของสถานศึกษา และส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานวิจัยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น วารสารของโรงเรียน จากการทดลองใช้รูปแบบและการสังเกตพฤติกรรม พบว่า ครูส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในขั้นร่วมปฏิบัติการ ครูได้รับการฝึกอบรมจากผู้เชี่ยวชาญ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผล และนำไปปรับใช้จริง ส่งผลให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยและการเขียนรายงานมากขึ้น อีกทั้งยังได้นวัตกรรมทางวิชาการที่เกิดจากการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชนแห่งการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระ ดังกล่าวสอดคล้องกับ ขวลิต ชูกำแพง (2564) ที่เสนอขั้นตอนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อวิจัยในชั้นเรียน 6 ขั้น ได้แก่ การสร้างทีม การกำหนดแนวทางแก้ปัญหา การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การสังเกตและเก็บข้อมูล การวิเคราะห์สะท้อนคิด และการรายงานผล ประวิทย์ เอรารวรรณ์ (2560) ที่นำเสนอกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 5 ขั้น ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายร่วม การแก้ปัญหาาร่วมกัน การวางแผนการสอน การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการเผยแพร่สู่สาธารณะ งานวิจัยของ ชาศรียา ชายเกลี้ยง และคณะ (2562) ที่พบว่า หลังการใช้รูปแบบนิเทศแบบผสมผสาน ครูมีทักษะการวิจัยเฉลี่ยร้อยละ 78.37 และผลงานอยู่ในระดับมาก งานวิจัยของ นัยนา ฉายวงศ์ (2560) ที่ยืนยันว่าหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ ครูมีความรู้และความสามารถในการทำวิจัยทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70

5.4 ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผลการประเมินจากผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และครูโรงเรียนบ้านปอยเดิน พบว่า โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมากที่สุด ครอบคลุมทั้งด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ความสำเร็จ

ดังกล่าวเกิดจากการที่โรงเรียนจัดเตรียมทรัพยากรและปัจจัยสนับสนุนอย่างเหมาะสม เช่น คู่มือการใช้รูปแบบ เนื้อหาที่ตรงกับความต้องการของครู และความร่วมมือจากผู้บริหาร ผู้นิเทศ และภาคีเครือข่าย ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันครูตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ได้ลงมือปฏิบัติจริงและได้รับการชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญ ส่งผลให้ครูมีความรู้และทักษะเพิ่มขึ้น สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมสะท้อนคิดเกี่ยวกับการทำวิจัยของตนเอง และจัดทำรายงานวิจัยที่มีคุณค่า นำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้ และเผยแพร่ในวงวิชาการได้ ผลการประเมินสอดคล้องกับแนวคิดของ มนสิข สิทธิสมบูรณ์ (2563) ที่ชี้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครู และก่อประโยชน์ต่อทั้งนักเรียน ครู เพื่อนครู ผู้บริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยต่างประเทศ เช่น Martin & Atteh (2020) ที่พบว่าการนิเทศอย่างต่อเนื่อง ชี้แนะ และติดตาม มีอิทธิพลเชิงบวกต่อคุณภาพผู้เรียน Rowland (2017) ที่เน้นความสำคัญของการให้คำปรึกษา การเปิดโอกาสพัฒนาวิชาชีพ และการเชื่อมโยงการนิเทศกับภารกิจของโรงเรียนในการยกระดับคุณภาพการศึกษา

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนควรจัดปัจจัยสนับสนุน การกำหนดนโยบาย การสนับสนุน ทรัพยากรและอำนวยความสะดวก สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สนับสนุนให้ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และให้คำแนะนำช่วยเหลือ สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกัน และส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียน

2. ในระยะเตรียมการนิเทศ โรงเรียนควรจัดหาและจัดทำสื่อการเรียนรู้ ประกอบกิจกรรมการนิเทศ และจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูที่มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

3. ในการปฏิบัติการนิเทศ โรงเรียนควรจัดหาผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนมาให้ความรู้ และชี้แนะที่ถูกต้อง เพื่อให้ครูได้เผยแพร่รายงานการวิจัยในชั้นเรียน และแนวปฏิบัติที่ดีสู่สาธารณะและภาคีเครือข่าย

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

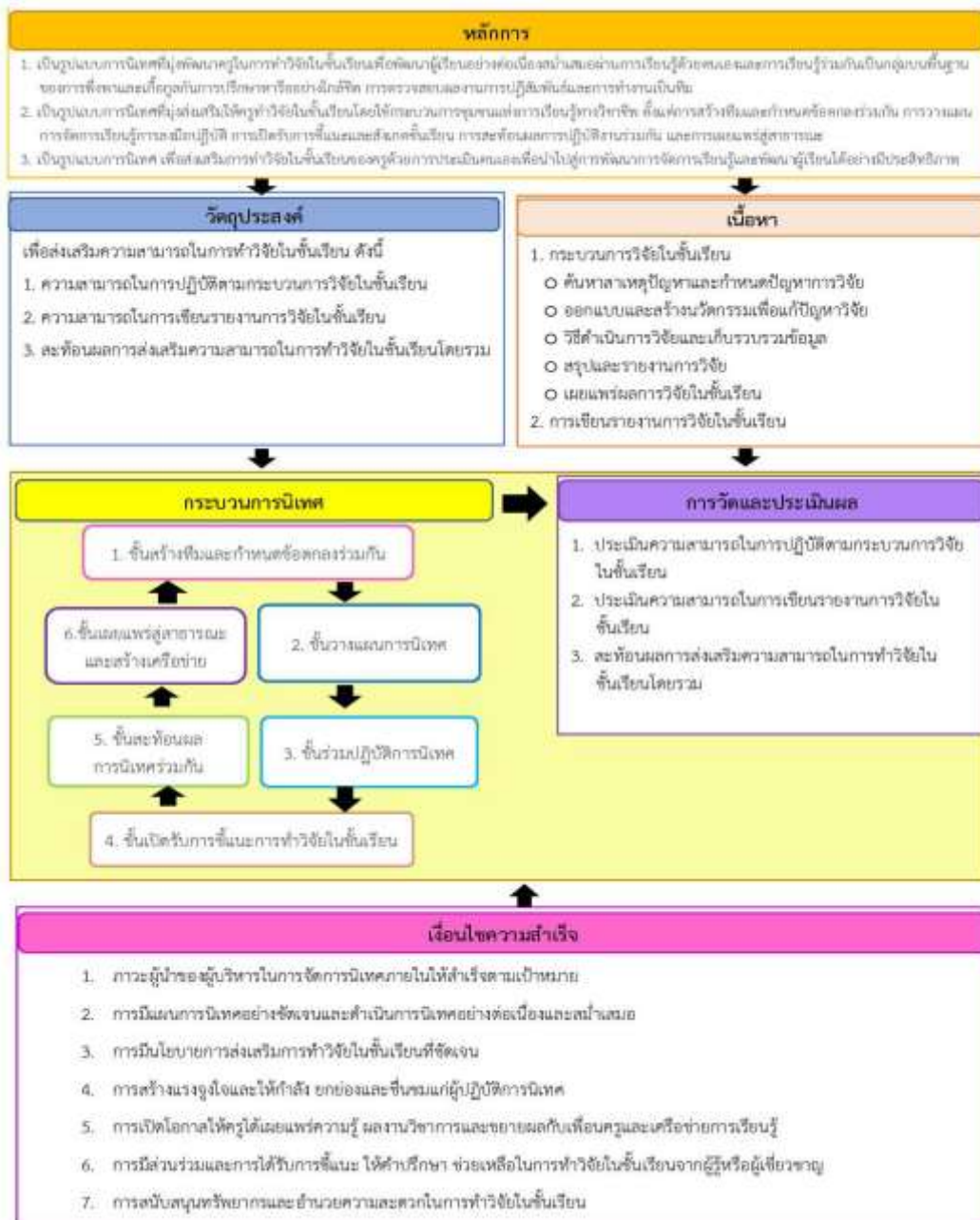
1. ควรศึกษาผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลสำเร็จที่เกิดกับผู้เรียนจากการใช้รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทรีศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

2. ควรวิจัยและพัฒนา รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน (อินทรีศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 แสดงผลตามภาพ ดังนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบการนิเทศโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านปอยเดิน(อินทรีศึกษา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. (2561, 23 กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 11ก, หน้า 39.
- ขวลิต ชูกำแพง. (2564). ชุมชนแห่งการเรียนรู้สู่การวิจัยในชั้นเรียน. *วารสารครุทรรศน์*, 1(1), 53-63.
- ชาคริยา ชายเกลี้ยง, วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล และปรีชา สามัคคี. (2562). รูปแบบการนิเทศแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการวิจัยของครู ระดับมัธยมศึกษา. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 6(10), 5345-5361.
- นัยนา ฉายวงศ์. (2560). การพัฒนารูปแบบการนิเทศตามแนวทางการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียน ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นิรันดร์ กากแก้ว, สุบัน มุขระโกษา และสุนทร ฌมารัตน์. (2560). รูปแบบการนิเทศเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 6(1), 81-90.
- ประวิต เอรารวรรณ์. (2560). การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนสุภาพะ. เข้าถึงได้จาก <http://www.ires.or.th/?p=804>
- พิชิต ฤทธิจรรณ. (2556). ปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน: ครูทุกคนทำได้ไม่ยาก. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: แฮสส์ ออฟ เคอร์มิสท์.
- มนสิข สิทธิสมบูรณ์. (2563). การพัฒนาหลักสูตร มโนทัศน์ และการประยุกต์ใช้. พระนครศรีอยุธยา: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2563). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2562). การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมการหลักสูตรและการเรียนรู้.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2554). นิเทศการสอน. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- ศราวดี ศรีสุขใจ. (2559). รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อการจัดทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนของโรงเรียนบ้านท่าทราย โดยการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2563. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2563). *มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 และหลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู พ.ศ. 2563*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- DuFour, R. & Eaker, R. (2008). *Revisiting Professional Learning Communities at Work*. Bloomington, IN: Solution Tree Press.
- Martin, G. & Atteh, E. (2020). Teaching Practice Supervisory Process: A Resourceful Tool for Up-Coming Teachers. *Asian Research Journal of Arts & Social Sciences*, 13(3), 47-54.
- Rowland, C. (2017). *Principal Professional Development: New Opportunities for a Renewed State Focus*. Tennessee: Education Policy Center at American Institutes for Research. Retrieved from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED582417.pdf>